

کسی مرا به پزشکيان معرفی نکرد

ابراهیم رضایی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس درباره نحوه معرفی اسکندر مومنی به‌عنوان وزیر پیشنهادی کشور به خبرگزاری فارس گفت: «آقای اسکندر مومنی گزینه پیشنهادی وزارت کشور اولین وزیر پیشنهادی در کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس بود. مومنی گفت که هیچ‌کس بنده را به آقای پزشکيان معرفی نکرد بلکه آشنایی بنده با پزشکيان به زمان گذشته و در دانشگاه تبریز باز می‌گردد. از این رو پزشکيان بنده را برای سمت وزارت کشور در نظر گرفت. وزیر پیشنهادی کشور با تأکید بر وفای ملی که شعار دولت است، گفت، کابینه پزشکيان تنها کابینه‌ای است که بیشترین استفاده را از کابینه قبل خودش داشته است و ما هم در استان‌ها سیاست‌مان همین است.» او افزود: «محور بعدی در برنامه ایشان امنیت عمومی بود که گفت، امنیت را با نگاه امنیت سلبی و ایجابی تأمین می‌کنیم. در تأمین امنیت، سرمایه اجتماعی هم مدنظر ما است.»

فیلتر شکن‌ها بستر حمله به کشور

ولی داداشی، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس پاسخ‌ها و توضیحات وزرای پیشنهادی «ارتباطات»، «فرهنگ و ارشاد اسلامی»، «علوم» و «ورزش و جوانان» در جمع نمایندگان این کمیسیون را تقریباً قانع‌کننده خوانده و گفت: «توسعه پهنا می‌باید اینترنت و برقراری اینترنت پرسرعت حتی در دوافتاده‌ترین روستاهای کشور، پوشش آنتن‌دهی تلفن همراه در مناطقی که آنتن‌دهی وجود ندارد یا ضعیف است، از جمله برنامه‌های وزیر پیشنهادی ارتباطات بود که در جلسه با نمایندگان کمیسیون اجتماعی ارائه کرد.» او افزود: «وزیر پیشنهادی ارتباطات در این نشست به آمار ۶۵ تا ۸۵ درصدی استفاده کاربران ایرانی از فیلتر شکن‌ها و چالش‌های جدی امنیتی و فرهنگی رواج بیش از اندازه فیلتر شکن‌ها در کشور اشاره کرد. اینکه در چند سال اخیر و پس از افزایش استفاده از فیلتر شکن‌ها تحت‌شدیدترین حملات سایبری قرار گرفتیم و به نوعی با نصب فیلتر شکن‌ها بستر حمله به کشور فراهم کردیم. البته وزیر پیشنهادی ارتباطات ادعا داشت که این وزارتخانه مجری قوانین به ویژه قوانین فضای مجازی است.»

نگوید همه وزرای پیشنهادی باید رای بیاورند

مجتبی یوسفی، عضو هیئت‌رئیس مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان گفت: «از افراد توانمند برخی استان‌ها هیچ استفاده‌ای نشده است و افرادی که معرفی شدند سابقه سیاسی‌شان بیشتر از سابقه اجرایی‌شان است. برخی از وزرای در مسئولیت قبلی خود کارنامه مشخصی نداشتند و عملکردشان چه در وزارتخانه‌ای که بودند و چه در وزارتخانه‌ای که برای آن معرفی شدند قابل قبول نیست. مردم وقتی رای دادند می‌خواهند مشکلات‌شان حل شود لذا انتظارمان بیش از این بود. وزرا باید همفکر سیاسی رئیس‌جمهور باشند، مادر جریان‌های نزدیک به رئیس‌جمهور آدم‌های توانمندتر از وزرای معرفی شده به مجلس موجود نبود.» او افزود: «بنای ما این است که با دولت همراهی کامل داشته باشیم و این وظیفه‌ما است، اما در فضای رسانه‌ای نگویند که همه وزرای پیشنهادی باید رای بیاورند. اگر قرار باشد همه وزرا از مجلس رای اعتماد بگیرند چه نیازی وجود دارد که جلسه رای اعتماد برگزار شود.»

صلاحیت ندادید

بررسی قانون نحوه انتصاب اشخاص در مشاغل حساس و تأثیرات آن

مدیریت خدمات کشوری مصوب هشتم مهر ۱۳۸۶ و نهادها و سازمان‌های وابسته به قوای سه‌گانه کشور مکلفاند ضمن احراز تابعیت جمهوری اسلامی ایران و شرایط خدمت نظام‌وظیفه عمومی (پایان خدمت با معافیت دائم) در انتصاب افراد به مشاغل حساس موضوع این قانون، وجود یا فقدان شرایط مقرر در ماده (۲) این قانون را از مراجع سه‌گانه شامل وزارت اطلاعات، سازمان اطلاعات سپاه و قوه قضائیه استعلام نمایند.»

در ادامه این ماده، قانون‌گذار پنج تبصره را قرار داده که موارد یک و دو آن درباره مدت‌زمان استعلام و لزوم همکاری دستگاه‌هاست ولی نکته مهم در تبصره سه آمده است، جایی که به صراحت اشاره شده که حتی یک استعلام منفی هم باعث خواهد شد تا آن انتصاب منتفی شود. در این تبصره آمده است:

«در صورت نظر منفی هر یک از مراجع سه‌گانه مذکور، این نظر برای مرجع استعلام‌کننده لازم‌الاجراست. اما در ادامه این تبصره، یک نکته دیگر مورد اشاره قرار گرفته: «در موارد اختلاف بین وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه، چنانچه فرد مورد استعلام حائز امتیازاتی است که برای تصدی سمت موردنظر جایگزین ندارد و یا یافتن جایگزین، متعذر است، بالاترین مقام دستگاه مربوط طرف پنج‌روز در خواست خود را با ذکر ملاحظات خاص خود برای کارگروه (کمیته) تعیین صلاحیت بین دستگاهی ارسال می‌کند.» اما در ادامه تبصره ۵ نیز حاوی نکته مهمی است، جایی که آمده: «استعلام و انتصاب در خصوص نهادهای تحت امر مستقیم مقام معظم رهبری و انتصاب مقامات مسلح، منصوبان مستقیم مقام معظم رهبری و انتصاب مقاماتی که در قانون اساسی تشریفات خاصی برای آن پیش‌بینی شده و کارکنان قوه قضائیه (اعم از قضات و کارمندان) که صلاحیت آنها توسط حفاظت اطلاعات مربوط احراز و اعمال می‌گردد، منوط به تصمیم‌مقام‌منصوب‌کننده خواهد بود.»

ماده ۲- در دومین ماده، قانون‌گذار وارد جزئیات شده و ممنوعیت‌ها برای انتصاب را اعلام کرده است. بنابراین آنچه در این ماده آمده، انتصاب اشخاص ذیل در مشاغل و پست‌های حساس ممنوع است: «الف - کسانی که خود، فرزندان یا همسر ایشان تابعیت مضاعف دارند. ب - کسانی که به اسلام، نظام جمهوری اسلامی، ولایت مطلقه فقیه و قانون اساسی اعتقاد و التزام عملی ندارند. تبصره - اقلیت‌های دینی شناخته‌شده در قانون اساسی صرفاً از شرط اعتقاد به اسلام معاف‌اند و سایر شرایط قانونی تصدی مشاغل حساس را باید دارا باشند. پ - کسانی که در جهت تحکیم مبانی رژیم سابق نقش مؤثر داشته‌اند. ت - کسانی که به مجازات جرائم خیانت‌درامانت، کلاهبرداری، اختلاس، ارتشا و تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محکوم شده‌اند. تبصره - در تصرف غیرقانونی در اموال عمومی، محکومیت قطعی به مجازات درجه (۱) تا (۵) مقرر در قانون مجازات اسلامی ملاک عمل است. ث - وابستگان تشکیلاتی به احزاب، سازمان‌ها و گروه‌های محارب، معاند و غیرقانونی. ج - مظنونان و مرتکبان جاسوسی به نفع بیگانگان و ارتباط با اتباع بیگانه‌ای که مراکز امنیتی و اطلاعاتی مستند آن را نهی کرده‌اند. چ - آمران و مباشران راه‌اندازی شبکه‌های ماهواره‌ای و وبگاه‌های اینترنتی ضداسلام،

نیز به همین موضوع نسبت داده شد، هر چند که او در صفحه اینستاگرامش این موضوع را قویاً تکذیب کرد و نوشت: «هیچ نهاد نظارتی مخالفتی با معاونت‌بنده اعلام نکرده است.»

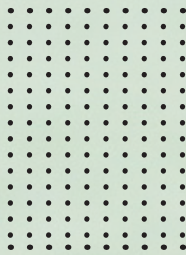
ابتدا موضوع دخالت استعلام‌ها در روند معرفی کابینه در حد یک حدس و گمان بود، تا اینکه ابراهیم رضایی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس دوازدهم، دوشنبه‌شب رسماً این موضوع را تأیید کرد و در بخشی از توضیحات خود درباره دیدار با وزیر اطلاعات توضیح داد: «خطیب گفت که رئیس‌جمهور ۷۳ نفر را از وزارت اطلاعات در این مدت استعلام کرد که تعدادی از این افراد مستند به این قانون رد شدند.»

با اعلام قطعی بودن تأثیر استعلام‌ها در روند انتخاب کابینه، جا دارد که بررسی شود و مورد بررسی قرار گیرد که این قانون از کجا آمده و ماجرا و داستان این استعلام‌ها چیست؟

قانون چه می‌گوید؟

«قانون نحوه انتصاب اشخاص در مشاغل حساس» پدیده جدیدی در سیاست ایران به شمار می‌رود که در تاریخ دهم مهر ۱۴۰۱ در مجلس به تصویب رسید و برای اولین بار یک دولت برای آغاز به کار خود با آن دست‌به‌گریبان شده است. بررسی این قانون و به‌خصوص مواد یک تا چهار آن نشان می‌دهد نکات مهم و بعضاً جالب توجهی در آن مورد اشاره قرار گرفته است که در ادامه ماده‌های یک تا چهار را به صورت جداگانه مورد بررسی قرار می‌دهیم.

ماده یک- در ماده یک به کلیت قانون اشاره و در آن آمده است: «کلیه دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون

فرهاد فخرآبادی

خبرنگار گروه سیاسی

**سخنگوی
کمیسیون امنیت
ملی:
رئیس‌جمهور ۷۳
نفر را از وزارت
اطلاعات در این
مدت استعلام کرد
که تعدادی از این
افراد مستند به این
قانون رد شدند**

عکس: فارس

علی تقی‌زاده عضو هیئت علمی حقوق دانشکده علامه طباطبایی:

به نام قانون دموکراسی را زمین‌گیر می‌کنند

ویژگی‌های قوانین خوب این است که قانون باید شفاف، روشن، واضح و بدون ابهام همه چیز را بیان کند و قانونی که فاقد این شرایط باشد، مجریان می‌توانند از آن سوءاستفاده کنند. مثلاً در همین قانون و در ماده ۲ و بند «ب» آمده است: «کسانی که به اسلام، نظام جمهوری اسلامی، ولایت مطلقه فقیه و قانون اساسی اعتقاد و التزام عملی ندارند» در حالی که اعتقاد یک امر باطنی است؛ چطور می‌توان احراز کرد که فردی معتقد به ولایت فقیه است و اصلاً احراز چنین موضوعی امکان‌پذیر است؟ اگر هم جواب افرادی که این قانون را نوشته‌اند به این سوال مثبت است، باید خیلی واضح بگویند کسانی که این خصوصیات و ویژگی‌ها را دارند، اینها اعتقاد و التزام عملی به جمهوری اسلامی، ولایت فقیه و قانون اساسی دارند. وقتی نمی‌توانند این مسائل را احراز کنند، به دستگاه‌های سه‌گانه واگذار می‌کنند و همه چیز بستگی به نظر آن دستگاهی دارد که پاسخ استعلام را می‌دهد در حالی که مشخص نیست این پاسخ براساس چه متر و معیاری است. این قانون از این جهت شفاف و روشن نیست و بر همین اساس دست مرجع صادرکننده استعلام باز است. این قانون سرشار از این مثال‌هاست و خیلی قانون روشنی نیست و امکان سوءاستفاده را نبسته است.

«این قانون چه تأثیراتی بر نهاد دموکراسی و دولت دارد؟ این

غیردولتی نیاز به استعلام از سه دستگاه است و در صورت پاسخ منفی، حضور آن فرد منتفی خواهد شد. به‌عنوان اولین سوال برداشت شما از تصویب و اجرای این قانون چیست؟ اصولاً چرا مجلس به سمت تصویب چنین قانونی رفته است؟

برای پاسخ به این سوال ابتدا باید گفت که این قانون برای مهرماه ۱۴۰۱ است، یعنی زمانی که یک‌دست‌سازی واقع شده بود. شاید در نگاه اول نتوان با آن مخالف بود و نفس مسئله را محل مناقشه ندانست، زیرا همه ما بر این باوریم که نباید هر پستی را به هر کسی داد. کلمه حق است اما آنچه که می‌تواند مسئله‌ساز باشد، بخش ناگفته این قانون است که آنها را که درصد تصویب این قانون بودند، بیشتر از منافع کشور، دنبال مسائل دیگری بودند و به همین جهت این قانون اشکالاتی دارد که می‌تواند موجب سوءاستفاده باشد. از جمله

علی تقی‌زاده، عضو هیئت علمی حقوق دانشگاه علامه طباطبایی در گفت‌وگو با خبرنگار هم‌میهن معتقد است قانونی که در سال ۱۴۰۱ درباره نحوه انتصاب اشخاص در مشاغل حساس به تصویب رسیده، با ابهاماتی که دارد قانون خوبی به شمار نمی‌رود و قانونی است که با استفاده از آن، دموکراسی زمین‌گیر خواهد شد. او در بخش دیگری از این گفت‌وگو تأکید کرد که مسعود پزشکيان با استفاده از یک تبصره در همین قانون می‌توانست برای وزرا استعلام نگیرد. متن این گفت‌وگو در ادامه می‌آید.

«تقریباً دو سال قبل، مجلس قانونی را تحت عنوان «قانون نحوه انتصاب اشخاص در مشاغل حساس» تصویب کرد که براساس آن، برای بسیاری از مشاغل و پست‌های دولتی و نهادهای عمومی

